

## FUNCIONS DE LES INFERMERES ESCOLARS



ASSOCIACIÓ CATALANA  
D'INFERMERIA I SALUT ESCOLAR

C/ Massana, 4, 1er, 2<sup>a</sup>  
17600 Figueres (GIRONA)  
N.I.F: G17798190  
acise.2015@gmail.com

## FUNCIONS DE LES INFERMERES ESCOLARS

L'infermera escolar desenvolupa un rol multidimensional, està capacitada per l'educació en la promoció de la salut dels nens i adolescents, així com de vetllar i tenir cura de la salut de tota la comunitat educativa, tant a dins dels centres escolars com en el seu entorn social i familiar.

En la nostra societat multicultural actual, ens enfrontem a problemes de salut i a interpretacions diverses i canviants de les malalties i del concepte de la salut, que també afecten als nens i als adolescents i que són difícils d'abordar. L'escola és un agent de socialització molt destacat en la vida dels infants, i per tant el lloc ideal en el qual podem treballar els infermers/es per tal de promoure una vida i un entorn més saludable, que afectarà de forma directe i indirecte a tots els membres de la comunitat.

Els nens i els adolescents d'avui en dia, tenen necessitats en matèria de salut que difícilment poden ser cobertes per pares o professors sense el recolzament i ajuda de professionals de la salut, com són les infermeres escolars.

L'Associació Catalana d'Infermeria i Salut escolar (ACISE) té com a directrius les funcions d'infermeria i salut escolar, basades en el perfil professional de les infermeres escolars, que es va consensuar a nivell de l'Estat Espanyol a Gandía el 30/10/2009 en el *II Congreso Nacional de Enfermería y Salud Escolar*, i ampliat amb la incorporació d'algunes funcions consensuades per diferents Associacions d'Infermeria Escolar Internacionals, per tal de què la nostra tasca excel·leixi en la prevenció i promoció de la salut i l'atenció de la malaltia, dels infants en edat escolar i instituts i repercuteixi a tota la comunitat educativa

### 1.- FUNCIO ASSISTENCIAL

- Identificar i valorar les necessitats en salut escolar, així com organitzar i dissenyar plans d'actuacions en referència a la cura que requereixen els membres de la comunitat educativa.
- Administració de tractaments i medicacions prescrits per professionals mèdics, prèvia autorització escrita.
- Donar cobertura assistencial en les emergències i incidències en salut que es donen dins l'horari escolar, dins de les activitats que es porten a dins i fora del centre escolar actuant segons protocols validats científicament i derivant a l'alumne si procedeix a urgències, al centre de salut o al domicili, previ contacte amb els pares de la situació que ens trobem en aquest moment.
- Realitzar les cures necessàries d'aquells nens i nenes que necessiten una atenció especial diària, per tal de facilitar-los la integració en les escoles ordinàries, així com de millorar l'atenció en la seva malaltia en aquells alumnes que pertanyen a escoles especials.
- Control i seguiment dels alumnes afectats de malalties cròniques i agudes, teixint xarxa amb les famílies, mestres i altres professionals i agents de salut implicats en el món de l'escola.
- Prevenir, detectar de forma precoç, i fer seguiment dels diferents problemes de salut que es donen en la edat escolar i d'instituit en el transcurs del curs escolar, i derivant o aconsellant la derivació a pares o escola a altres professionals de salut oportuns quan aquest nens i adolescents necessitin una atenció més especialitzada.
- La infermera escolar treballarà de forma estreta amb la direcció del centre, així com amb els psicòlegs, psicopedagogs i altres agents de salut, responsables de la salut física i mental dels alumnes. També formarà part i participarà de forma activa en l'equip interdisciplinari que conforma la comunitat educativa, així com en el consell escolar, aportant la seva visió d'expertesa en temes de salut.
- Dissenyar, implementar i avaluar protocols específics i guies d'actuació per la pràctica de l'infermeria en l'àmbit escolar.
- Participar de forma directa o indirecte en els reconeixement de salut que es realitzen oficialment en els centres escolars.
- Supervisar l'equilibri dels menús que s'ofereixen en el menjador escolar, així com en el compliment de la higiene abans i després dels àpats. Avaluació mensual de menús i adequació d'aquests als alumnes i les seves necessitats alimentàries especials.
- Obertura, seguiment i registre d'una *Historia Escolar de Salut* (HES) de tots els alumnes, de caràcter confidencial, en la qual constin: els diagnòstics mèdics i diagnòstics d'infermeria, registre de vacunes, escales de valoració, al·lèrgies, medicació i autoritzacions o recomanacions mèdiques pel que respecta a la salut de cada alumne.
- Tindrà cura de l'estat de les farmacioles dels centres escolars, de la consulta d'infermeria, de la medicació dels tractaments que porten ordre mèdica i l'autorització dels pares d'aquells nens amb malaltia crònica.
- Realitzarà assessorament en temes de salut a mestres, pares, tutors i ampa's, de forma individual o col·lectiva.
- Participarà en plans de prevenció d'accidents, així com en intervencions directes o indirectes que minimitzin el risc d'accidents a l'escola.

### 2.- FUNCIO DOCENT

- Promoció de la salut de tots els membres de la comunitat educativa, especialment dels seus alumnes, tenint en compte les característiques antropològiques dels membres que formen i pertanyen a l'escola, així com del seu entorn. Mitjançant l'educació en salut, l'acompanyament i el seguiment, per tal de què aconseguixin el màxim empoderament de la seva salut.
- Aplicació de programes educatius per la salut, que siguin igualitaris i equitatius, i que comprenguin des de la primera etapa de la infància a l'escola i amb continuïtat en els instituts, per tal de capacitar-los en la autocura de la seva pròpia salut i benestar.
- Elaboració de materials diversos, per treballar dins les aules, que ajudin a desenvolupar els temes d'educació per la salut, de forma que s'adaptin a les necessitats de l'edat dels alumnes, així com a les característiques específiques de cada escola i al seu entorn comunitari i social.
- Elaboració d'activitats educatives i formatives en salut, amb metodologia docent i rigor científic, dirigides als alumnes, professors, pares i mares dels alumnes, així com altres professionals que formin part de la comunitat educativa.
- Realitzar recomanacions dirigides a mares, pares, personal docent i no docent sobre els processos patològics més comuns en la infància i com prevenir-los.
- Formar a mares, pares i Ampa's sobre els hàbits saludables dels nens i adolescents, així com el coneixement bàsic de la autocura en l'edat infantil i adolescència, per tal de prevenir problemes de salut freqüents en aquesta etapa de la vida.
- Cooperar amb l'equip docent i el claustre de professors per tal d'integrar la educació per la salut de forma directa com una assignatura, així com d'integrar-la en altres matèries de manera transversal.
- Planificar les intervencions educatives al llarg del curs escolar i avaluar-les anualment, per tal de millorar-les i adaptar-les a les necessitats de la comunitat educativa.

### 3.- FUNCION INVESTIGADORA

- Desenvolupar recerca científica sobre les infermeres escolars tant a nivell nacional, com en altres parts del món.
- Realitzar recerca sobre la infància i l'adolescència, per tal de conèixer els seus hàbits nocius i/o saludables, tendències i necessitats d'aquest col·lectiu, amb la finalitat d'adaptar el treball de l'infermera escolar a les necessitats reals.
- Desenvolupar recerca i avaluar l'aplicació de programes d'educació per la salut.
- Col·laborar amb grups de recerca sobre la infermeria i la salut escolar.
- Potenciar la formació i la investigació.
- Realitzar recollida de dades respecte als nens amb patologia crònica i aguda per tal d'investigar quines són les necessitats canviants que es produeixen a les escoles.
- Avaluar el nivell de satisfacció de la comunitat educativa respecte els serveis de l'infermera escolar.
- Realització de reunions coordinades amb altres infermeres escolars i amb professors, per tal de dinamitzar i millorar actuacions individuals i grupals dels alumnes.

## FUNCIONS DE LES INFERMERES ESCOLARS

- Elaboració de protocols d'intervenció en salut per les escoles.
- Elaboració de protocols i materials per a la promoció de la salut escolar.
- Desenvolupar recerca sobre nens amb exclusió social i la repercussió sobre la seva salut
- Difusió dels resultats dels estudis a entitats públiques, privades, i a la societat en general.
- Participar activament en jornades i congressos, així com generar publicacions, per divulgar el treball de la infermera escolar i la seva repercussió en la millora de les condicions de la salut/malaltia/atenció dels infants i adolescents.

### 4.- FUNCIO GESTORA

- L' infermera a de ser gestora dels propis serveis docents i assistencials que dona a l'escola i l' institut.
- Serà referent de salut i nexa d'unió amb els diferents organismes involucrats en la salut escolar, facilitant intervencions de salut que es puguin fer dins les escoles i instituts i que representin una millora per la comunitat educativa.
- Treballar amb xarxa amb diferents professionals i agents de salut que intervenen en l' assistència en salut dels alumnes.
- Gestionar ajudes i subvencions que puguin millorar la salut de la comunitat educativa.
- Gestionar l'aplicació de protocols de salut adaptant-los a les necessitats de cada centre, avaluant-los i millorar-los per la continuïtat d'aplicació.
- Gestionar el registre, control i emmagatzematge de la informació en salut, pel que fa als historials de salut escolar, garantint la confidencialitat en base a la llei de protecció de dades vigents.
- Gestionar des de les entitats responsables de la salut escolar, les directrius que han de seguir les infermeres escolars vers les seves intervencions.
- Controlar totes les accions desenvolupades per les infermeres a tots els nivells, així com la seva valoració.

### 5.- ASSESSORAMENT

- Assessorar a les entitats públiques i privades que tenen relació directa i que treballen amb programes i directrius a aplicar en les escoles sobre temes relacionats amb la educació i la promoció de la salut, hàbits saludables, prevenció de conductes nocives, malalties i accidents.
- Assessorar a les famílies vers la salut dels seus fills de forma individual o col·lectiva.
- Assessorar a tota la comunitat educativa (pares, tutors, personal docent i no docent) que intervenen directa o indirectament en la salut escolar.